TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. **P_MSS_4468**

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

ऎर्द्दं॥ श्रीमज्जिनाय नमः॥ सिंदूरप्रकरस्तपः करिशिरः क्रोडे कषायाटवी दावार्चिर्निचयः प्रबोधदिवसप्रारंभसूर्योदयः॥
मुक्तिस्त्रीवदनैककुंकुमरसः श्रेयस्तरोः पल्लवः॥ प्रोल्लासः क्रमयोर्नखद्युतिभरः पार्श्वप्रभोः पातु वः॥ १॥ संतः संतु मम प्रस
न्नमनसो वाचां विचारोद्यताः॥ सूतेंभः कमलानि तत्परिमलं वाता वितन्वंति यत्॥ किं वाभ्यर्थनयानया यदि गुणोस्त्यासां
ततस्ते स्वयं॥ कर्त्तारः प्रथनं न चेदथ यशः प्रत्यर्थिना तेन किं॥ २॥ त्रिवर्गसंसाधनमंतरेण पशोरिवायुर्विफलं नरस्य॥ तत्रा
पि धर्मं प्रवरं वदंति॥ न तं विना यद्भवतोर्थकामौ॥ ३॥ यः प्राप्य दुःप्राप्यमिदं नरत्वं॥ धर्मं न यत्नेन करोति मूढः॥ क्लेशप्रबंधेन स १

मणिरत्नप्रतइंकागभउनलनइविषइप्रमादइजीतोपइछइ ॥ तिमजेधर्मनकरइछइतेमनुष्यजन्मरूपरत्नप्रमादेखोइ ॥४॥ दिवइजेमनुष्यजन्मपामीनइधर्मन करइछइतेतोवलीकालीनइविषइ ॥ अनइवलीपाणी पाखइछइ ॥ अमृतइ करीनइ ॥ प्रधानमदधीमूल्यजेहाथीतेप्रतइ काष्ठनाभारनइविषइलादइ ॥

लब्धमब्धौ। चिंतामणिंपातयतिप्रमादात्॥४॥ स्वर्णस्थालेक्षिपतिसरजःपादशौचंविधत्ते। पीयूषेणप्रवरकरिणंवाहयत्येधभा

चिंतामणिरत्नप्रतइंविकिरतिकांखइछइ । कागउडावानइकाजइकरथी नाखइ ॥ जिकोमनुष्यभवदीपकोडर्लभमनुष्यभवपामीनइधर्मनइ विषइविलंबकरीनइतेपालइकहीतेवालकरइछइ ॥ ५ ॥ तेमनुष्यधत्तूरानोरूखरोपइ विषइबावइछइ ॥

रं। चिंतारत्नंविकिरतिकराद्वायसोड्डायनार्थं। योदुःप्रापंगमयतिमुधामर्त्यजन्मप्रमत्तः॥५॥ तेधत्तूरतरुंवपंतिभुवनेप्रो

उन्मूलिनेकपामीनइं कल्पवृक्षनइं ॥ चिंतामणिरत्नप्रतइंमांखीनइंकाचनोजेखंडतेप्रतइंआदरइछइतेजडमूर्ख करीनइ ॥ वेचीनइंहाथीनइंमोटाश्रीकारदंतालाप्रतइ पिणकाथीकेदवोकरइंइडनादोथीऐरावणाम रीखोसइतेरूपवनमोपरइछइ ॥ तेप्रनइंवेचीनइंलाईनत्र नइल्पाइछइ ॥ जिकेप्रकृतमपा मीजेधर्मतेप्रत

न्मूल्यकल्पद्रुमं। चिंतारत्नमपास्यकाचशकलंस्वीकुर्वतेतेजडाः। विक्रीयद्विरदसुरद्रकरिणंक्रीणंतितरासभं। येलब्धंप

इकोमीनइंजोगनइविषइंचिंतनीवलिगाषताथकाइजीवइ ॥ ६ ॥ अपारजेइतनउपारपामीजइंनहींएहवासंसारनइविषइंधएाइं कष्टइकरीमनुष्यपणुंपामीनइ ॥ जिकोधर्मप्रतइंनकरइ । विषयसुखनीइच्छानइविषइंचपल पणइ ॥ जिकोनरकांइकरइछइ ॥

रिहृत्यधर्ममधमाधावंतिभोगाशया॥६॥ अपारेसंसारेकथमपिसमासाद्यनृभवं। नधर्मंयःकुर्याद्विषयसुखतृष्णातरलि

पारावारसमुद्रनइविषइंमधीनप्रकृष्टप्रधानएहवउवाहणतेहमनेप्रवहणमोमीनइंबुडतौथकोउपलनाखीजेपांथीतेप्रतइंग्रह तमकरइतेमूर्खमांहिवडोमूर्खजाणवउ ॥ ७ ॥ तीर्थकरनइविषेभक्तिकरै । गुरुनइविषइभक्तिकरै जिण प्रणीतधर्मनइविषेभक्तिकरै । चतुर्विधसंघनइविषइ

तः। ब्रुडन्पारावारेप्रवरमपहायप्रवहणं। समुख्योमूर्खाणामुपलमुपलब्धुंप्रयतते॥७॥ भक्तिंतीर्थकरेगुरौजिनमतेसंघेव 2

दिंसाव्रत। सेयादत्तपरिग्रहात्कपरमं कोपाद्यरीणां जयं। सौजन्यं स्वगणे समंगमिंद्रियदमं दानं तपोभावना। विराग्यं च कमस्य निं

हेति ऽपेक्षयश्रियं मन। ८। अथ प्रथमं जिनपूजाद्वारं। पापं लुंपति दुर्गतिं दलयति व्यापादयत्यापदं। पुण्यं संचिनुते श्रियं

वितनुते पुष्णाति नीरोगतां। सौभाग्यं विदधाति पल्लवयति प्रीतिं प्रसूते यशः। स्वर्गं यच्छति निर्वृतिं च रचयत्यर्चार्हतां नि

र्मिता। ९। स्वर्गस्तस्य गृहांगणं सहचरी साम्राज्यलक्ष्मीः शुभा। सौभाग्यादिगुणावलिर्विलसति स्वैरं वपुर्वेश्मनि। संसारः

सुतरः शिवं करतलक्रोडे लुठत्यंजसा। यः श्रद्धाभरभाजनं जिनपतेः पूजां विधत्ते जनः। १०। कदाचिन्नातंकः कुपित इव प २

श्यत्यभिमुखं। विदूरे दारिद्र्यं चकितमिव नश्यत्यनुदिनं। विरक्ता कांतेव त्यजति कुगतिः संगमुदयो। न मुंचत्यभ्यर्णं सुहृ

दिव जिनार्चां रचयतः। ११। यः पुष्पैर्जिनमर्चति स्मितसुरस्त्रीलोचनैः सोऽर्च्यते। यस्तं वंदत एकशस्त्रिजगता सोऽहर्निशं

वंद्यते। यस्तं स्तौति परत्र वृत्रदमनस्तोमेन संस्तूयते। यस्तं ध्यायति क्लृप्तकर्मनिधनः स ध्यायते योगिभिः। १२। इति पू

जाद्वारं। अवद्यमुक्ते पथि यः प्रवर्त्तते। प्रवर्त्तयत्यन्यजनं च निःस्पृहः। स एव सेव्यः स्वहितैषिणा गुरुः। स्वयं तरंस्तारयितुं

क्षमः परं। १३। विदलयति कुबोधं बोधयत्यागमार्थं। सुगतिकुगतिमार्गौ पुण्यपापे व्यनक्ति। अवगमयति कृत्याकृत्यभेदं गुरु ३

सिंदूरप्रकर २

यों । सवडालनिधिपातमतिविनानाम्नि श्रितः ॥१३॥ पितामाताभ्राताप्रियसहचरीसूनुनिवहः सुहृत्स्वामीमाद्यत्करिभटरथाश्वः प
रिकरः । निमज्जंतंजंतुंनरककुहरेरक्षितुमलं गुरोर्धर्माधर्मप्रकटनपरात्कोपिनपरः ॥१४॥ किंध्यानेनभवत्वशेषविषयत्या
गैस्तपोभिःकृतं पूर्णंभावनयालमिंद्रियजयैःपर्याप्तमाप्तागमैः । किंत्वेकंभवनाशनंकुरुगुरोःप्रीत्यागुरोःशासनं सर्वेयेनवि
नाविनाथबलवत्स्वार्थायनालंगुणाः ॥१५॥ इतिगुरुद्वारं । नदेवंनादेवंनशुभगुरुमेतंनकुगुरुं नधर्मंनाधर्मंनगुणपरिणद्धंनवि
गुणं । नकृत्यंनाकृत्यंनहितमहितंनापिनिपुणं विलोकंतेलोकाजिनवचनचक्षुर्विरहिताः ॥१६॥ मानुष्यंविफलंवदंतिहृद ३

यंव्यर्थंवृथाश्रोत्रयोः । निर्माणंगुणदोषभेदकलनांतेषामसंभाविनी । दुर्वारंनरकांधकूपपतनंमुक्तिंबुधादुर्लभां सार्वज्ञःस
मयोदयारसमयस्तेषांनकर्णातिथिः ॥१७॥ पीयूषंविषवज्जलंज्वलनवत्तेजस्तमःस्तोमवत् मित्रंशात्रववत्स्रजंभुजगवत्चिंता
मणिंलोष्टवत् ज्योत्स्नांग्रीष्मजघर्मवत्समनुतेकारुण्यपण्यापणं जैनेंद्रंमतमन्यदर्शनसमंयोदुर्मतिर्मन्यते ॥१८॥ धर्मंजा
गरयत्यघंविघटयत्युत्थापयत्युत्पथं भिंतेमत्सरमुच्छिनत्तिकुनयंमथ्नातिमिथ्यामतिं वैराग्यंवितनोतिपुष्यतिकृपांमुष्णातितृष्णां
चयत् । तज्जैनंमतमर्चतिप्रथयतिध्यायत्यधीतेकृती ॥१९॥ इतिजिनमतद्वारं । रत्नानामिवरोहणक्षितिधरःखंतारकाणामिव स्वर्गःक 4

सिंदूरप्रकरण ४

त्यमवीरुहामिव सरः पंकेरुहाणामिव पाथोधिः पयसामिवेंदुमहसां स्थानं गुणानामसौ। विज्ञायेति विरच्यतां भगवतः संघस्य पू

जाविधिः॥२१॥ यः संसारनिरासलालसमतिर्मुक्त्यर्थमुत्तिष्ठते यं तीर्थं कथयंति पावनतया येनास्ति नान्यः समः। यस्मै तीर्थपतिर्न

मस्यति सतां यस्माच्छुभं जायते स्फूर्तिर्यस्य परा वसंति च गुणा यस्मिन्स संघोऽर्च्यतां॥२२॥ लक्ष्मीस्तं स्वयमभ्युपैति रभसात्कीर्तिस्त

मालिंगति प्रीतिस्तं भजते मतिः प्रयतते तं लब्धुमुत्कंठया। स्वःश्रीस्तं परिरब्धुमिच्छति मुहुर्मुक्तिस्तमालोकते यः संघं गुणराशि

केलिसदनं श्रेयोरुचिः सेवते॥२३॥ यद्भक्तेः फलमर्हदादिपदवीमुख्यं कृषेः सस्यवत् चक्रित्वत्रिदशेंद्रतादि तृणवत्प्रासंगि ४

कं गीयते। शक्तिं यन्महिमस्तुतौ न दधते वाचोपि वाचस्पतेः संघः सोऽघहरः पुनातु चरणन्यासैः सतां मंदिरं॥२४॥ संघप्रक्रमः॥ क्री

डाभूः सुकृतस्य दुःकृतरजःसंहारवात्या भवोदन्वन्नौर्व्यसनाग्निमेघपटली संकेतदूती श्रियः। निःश्रेणिस्त्रिदिवौकसः प्रियसखी

मुक्तेः कुगत्यर्गला सत्वेषु क्रियतां कृपैव भवतु क्लेशैरशेषैः परैः॥२५॥ यदि ग्रावा तोये तरति तरणिर्यद्युदयति प्रतीच्यां सप्तार्चि

र्यदि भजति शैत्यं कथमपि। यदि क्ष्मापीठं स्यादुपरि सकलस्यापि जगतः प्रसूते सत्वानां तदपि न वधः क्वापि सुकृतं॥२६॥ स कम

लवनमग्नेर्वासरं भास्वदस्तादमृतमुरगवक्त्रात्साधुवादं विवादात्। रुगपगममजीर्णाज्जीवितं कालकूटादभिलषति वधाद्यः 5

सिंदूरप्रकर ५

प्राणिनां धर्म मित्रं ॥ २३ ॥ आयुर्दीर्घतरं वपुर्वरतरं गोत्रं गरीयस्तरं । वित्तं भूरितरं बलं बहुतरं स्वामित्वमुच्चैस्तरं । आरोग्यं विगतांत-

रं त्रिजगतः श्लाघ्यत्वमल्पेतरं । संसारांबुनिधिं करोति सुतरं चेतः कृपार्द्रांतरं ॥ २४ ॥ हिंसाद्वारं ॥ विश्वासायतनं विपत्तिदलनं देवैः

कृताराधनं मुक्तेः पथ्यदनं जलाग्निशमनं व्याघ्रोरगस्तंभनं । श्रेयःसंवननं समृद्धिजननं सौजन्यसंजीवनं कीर्तेः केलिवनं प्र-

भावभवनं सत्यं वचः पावनं ॥ २५ ॥ यशो यस्माद्भस्मीभवति वनवह्नेरिव वनं । निदानं दुःखानां यदवनिरुहाणां जलमिव । न यत्र

स्याच्छायातपइव तपःसंयमकथा । कथंचित्तन्मिथ्यावचनमभिधत्ते न मतिमान् ॥ २६ ॥ असत्यमप्रत्ययमूलकारणं कुवासना- ५

सद्मसमृद्धिवारणं । विपन्निदानं परवंचनोर्जितं । कृतापराधं कृतिभिर्विवर्जितं ॥ २७ ॥ तस्याग्निर्जलमर्णवः स्थलमरिर्मित्रं सुराः किं-

कराः । कांतारं नगरं गिरिर्गृहमहिर्माल्यं मृगारिर्मृगः । पातालं बिलमस्त्रमुत्पलदलं व्यालः शृगालो विषं । पीयूषं विषमं समं च वच-

नं सत्यांचितं वक्ति यः ॥ २८ ॥ तमभिलषति सिद्धिस्तं वृणीते समृद्धिः । तमभिसरति कीर्तिर्मुंचते तं भवार्तिः । स्पृह-

यति सुगतिस्तं नेक्षते दुर्गतिस्तं । परिहरति विपत्तं यो न गृह्णात्यदत्तं ॥ २९ ॥ अदत्तं नादत्ते कृतसुकृतकामः किमपि यः शुभश्रेणि-

स्तस्मिन्वसति कलहंसीव कमले । विपत्तस्माद्दूरं व्रजति रजनीवांबरमणेः । विनीतं विद्येव त्रिदिवशिवलक्ष्मीर्भजति तं ॥ ३० ॥ यन्निर्व-

6

सिंदूरप्रकर
६

स्तिकीर्तिधर्मनिधनं सर्वागसां साधनं प्रोन्मीलद्वधबंधनं विरचितक्लिष्टाशयोद्बोधनं दौर्गत्यैकनिबंधनं कृतसुगत्याश्लेषसंरोध

नं प्रोत्सर्पत्प्रधनं जिघृक्षति न तद्धीमानदत्तं धनं ३५ परजनमनःपीडाक्रीडावनं वधभावनाभुवनमवनिव्यापिव्यापल्लता

घनमंडलं कुगतिगमने मार्गः स्वर्गापवर्गपुरार्गलं नियतमनुपादेयं स्तेयं नृणां हितकांक्षिणां ३६ स्तेयप्रक्रमः दत्तस्तेन

जगत्यकीर्तिपटहो गोत्रे मषीकूर्चकः चारित्रस्य जलांजलिर्गुणगणारामस्य दावानलः संकेतः सकलापदां शिवपुरद्वारे

कपाटो दृढः शीलं येन निजं विलुप्तमखिलं त्रैलोक्यचिंतामणिः ३७ व्याघ्रव्यालजलानलादिविपदस्तेषां व्रजंति क्षयं क ६

ल्याणानि समुल्लसंति विबुधाः सांनिध्यमध्यासते कीर्तिः स्फूर्तिमियर्ति यात्युपचयं धर्मः प्रणश्यत्यघं स्वर्निर्वाणसुखानि सं

निदधते ये शीलमाबिभ्रति ३८ दुरितकुलकलंकं लुंपते पापपंकं सुकृतमुपचिनोति श्लाघ्यतामातनोति नमयति सुरवर्गं

हंति दुर्गोपसर्गं रचयति शुचि शीलं स्वर्गमोक्षौ सलीलं ३९ तोयत्यग्निरपि स्रजत्यहिरपि व्याघ्रोपि सारंगति व्यालोप्यश्वति

पर्वतोप्युपलति क्ष्वेडोपि पीयूषति विघ्नोप्युत्सवति प्रियत्यरिरपि क्रीडातडागत्यपां नाथोपि स्वगृहत्यटव्यपि नृणां शीलप्रभा

वाद्ध्रुवं ४० शीलप्रक्रमः कालुष्यं जनयन्जडस्य रचयन्धर्मद्रुमोन्मूलनं क्लिश्नन्नीतिकृपाक्षमाकमलिनीर्लोभाम्बुधिर्व

7

सिंदूरप्रकर
७

ध्यंच मर्यादातटमुद्रुजंच्छुभमनोहंसप्रवासंदिसन् किंनक्लेशकरःपरिग्रहनदीपूरःप्रवृद्धिंगतः ॥४१॥ कलहकलभविंध्यःकोध

गृध्रश्मसानं व्यसनभुजगरंध्रंद्वेषदस्युप्रदोषः सुकृतवनदवाग्निर्मार्दवांभोदवायुः नयनलिनतुषारोत्यर्थमर्थानुरागः ॥४२॥

प्रत्यर्थीप्रशमस्यमित्रमधृतेर्मोहस्यविश्रामभूः पापानांखनिरापदांपदमसद्ध्यानस्यलीलावनं व्याक्षेपस्यनिधिर्मदस्यसचि

वःशोकस्यहेतुःकलेःकेलिवेश्मपरिग्रहःपरिहृतेर्योग्योविविक्तात्मनां ॥४३॥ वह्निस्तृप्यतिनेंधनैरिहयथानांभोभिरंभो

निधिः तद्वन्मोहघनोघनैरपिधनैर्जंतुर्नसंतुष्यति नत्वेवंमनुतेविमुच्यविभवंनिःशेषमन्यंभवं यात्यात्मातदहंमुधैववि ७

दधाम्येनांसिभूयांसिकिं ॥४४॥ परिग्रहप्रक्रमः ॥ योमित्रंमधुनोविकारकरणेसंत्रासंपादने सर्पस्यप्रतिबिंबमंगदहनेस

प्तार्चिषःसोदरः चैतन्यस्यनिषूदनेविषतरोःसब्रह्मचारीचिरं सक्रोधःकुशलाभिलाषकुशलैर्निर्मूलमुन्मूल्यतां ॥४५॥

फलतिकलितश्रेयःश्रेणीप्रसूनपरंपरः प्रशमपयसासिक्तोमुक्तिंतपश्चरणद्रुमः यदिपुनरसौप्रत्यासत्तिंप्रकोपहविर्भुजो भ

जतिलभतेभस्मीभावंतदाविफलोदयः ॥४६॥ संतापंतनुतेभिनत्तिविनयंसौहार्दमुत्सादयत्युद्वेगंजनयत्यवद्यवचनंसूतेवि

धत्तेकलिं कीर्तिंकृंततिदुर्मतिंवितरतिव्याहंतिपुण्योदयं दत्तेयःकुगतिंसहातुमुचितोरोषःसदोषःसतां ॥४७॥ योधर्मंदह 8

सिंदूरप्रकर ८

तिशुभं दवइवोन्मूलतिनीतिलतां दंतीवेक्षुलतामिव प्रथयति कीर्त्तिं नृणां । स्वार्थं वायुरिवांबुदं विघटयत्युल्लासयत्य

पदां हत्ला धर्ममिह वोचितः कृतकृपालोपः स कोपः कथं ।४८। क्रोधप्रक्रमः ।४। यस्मादाविर्भवति विततिर्दुस्तरापन्नदीनां । य

स्मिन्शिष्टाभिरुचितगुणग्रामनामापि नास्ति । यश्च व्याप्तं वहति वधधीधूम्यया क्रोधदावं । तं मानाद्रिं परिहर दुरारोहमौचि

त्यवृत्तेः ।४९। शमालानं भंजन्विमलमतिनाडीं विघटयन् । किरन्दुर्वाक्पांशूत्करमगणयन्नागमसृणिं । भ्रमन्नुर्व्यां स्वैरं विन

यवनवीथीं विदलयन् । जनः किं नानर्थं जनयति मदांधो द्विप इव ।५०। औचित्याचरणं विलुंपति पयोवाहं नभस्वानिव प्रध्वं ८

संविनयं नयत्यहिरिव प्राणस्पृशां जीवितं । कीर्त्तिं कैरविणीं मतंगज इव प्रोन्मूलयत्यंजसा । मानो नीच इवोपकारनिकरं हंति त्रिव

र्गं नृणां ।५१। मुष्णाति यः कृतसमस्तसमीहितार्थसंजीवनं विनयजीवितमंगभाजां । जात्यादिमानविषजं विषमं विकारं । तं मार्द

वामृतरसेन नयस्व शांतिं ।५२। मानप्रक्रमः । कुशलजननवंध्यां सत्यसूर्यास्तसंध्यां । कुगतियुवतिमालां मोहमातंगशालां । श

मकमलहिमानीं दुर्यशोराजधानीं । व्यसनशतसहायां दूरतो मुंच मायां ।५३। विधाय मायां विविधैरुपायैः । परस्य ये वंचनमा

चरंति ते वंचयंति त्रिदिवापवर्गसुखान्महामोहसखाः स्वमेव ।५४। मायामविश्वासविलासमंदिरं । दुराशयो यः कुरुते धना 9

[illegible] | ५५ | [illegible]

शमोनर्थमार्थनपरंतसीक्यतां यथाविमालोलऊटपदः पिकस्य ... स्यहुर्यीमटवीमटतिविकटकामंतिदेशात

[illegible]

रमादतंगदनसमुद्रमथनकेसाकपिकुलेत सेवेतेकृपणपतिमउघटासघटः सचरं ... प्रतिश्रधनंधनाधियस्तस्तोनवि

[illegible] | ५६ | [illegible]

स्फूर्जितम्लमोदविघकुमम्पस्मुक्ता तारात्रिकेतोभवः कोपमंबरएिअतापतरणिः श्रद्धादमेतोयदः कीनासमकालवि

[illegible] | ५७ | [illegible]

विकशाशिनः स्वर्णेणुरापत्नदी सिंधुः कीर्तिलताकलापकलतो लोनः परास्यतां | ५७ | निवत्राषधर्मवनदाद्विडसमाण

[illegible] | ५८ | [illegible]

डः वैघसमनिविसर्पदकीर्ति ... ककधनधनममागसदीप्यमानः लोभानलेशलनतांलतेशगैघः | ५८ | जातःक

[illegible]

ल्पतरुः पुरः सुरगवीतेषांप्रविष्टाष्टहे चिंतारत्नमुपस्थितंकरतलेप्राप्तोनिधिः सन्निधिः विश्वंवश्यमवश्यमवसुलभाः स्वर्गा

[illegible] | ६० | [illegible]

पवर्गश्रियो यमंतामप्रमोदोपस्दनधर्मामृदविस्तति दृप्तालोभवारवरद्विमः पाणिः ऊपितफणिनोवक्रकदरोवरंजप

[illegible] | ६१ |

पातोज्वलदनकोक विरचित वरंग्रामप्रांतः सपदि जठरांतर्विनिहितो नजन्यंदौर्जन्यंतदपिविपदांसद्मविदुषां | ६२ | सौ

[illegible]

जन्यमेवविदधातियशः स्वयंच स्वःश्रेयसंचविभवंभवसक्षयंच दौर्जन्यमावहसियत्कुमतेतदर्थं धानेदवंदिश्रासितक

[illegible] | ६३ | [illegible]

लसे ... साधो वरंविभवंयमवसाधुजनसाधमानं दूरण ममाधुचरिताजितानवमस्तजिता संपदः हृत्वाघमपिश्रेयसते

सिंदूरप्रकर
१०

...मायतौ सुंदरं विपाकविरसं न तत्क्षमं सेवितुं स्थूलं ॥४४॥ न ब्रूते परदूषणं परगुणं वक्त्यल्पमप्यन्वहं संतोषं वहते परर्द्धि

षु पराबाधासु धत्ते शुचं स्वश्लाघां न करोति नोज्झति नयं नौचित्यमुल्लंघय त्युक्तोऽप्यप्रियमक्षमां न रचयत्येतच्चरित्रं सतां ॥४५॥

सज्जनप्रक्रमः ॥ धर्मं ध्वस्तदयो यशश्च्युतनयो वित्तं प्रमत्तः पुमान् काव्यं निःप्रतिभस्तपः शमदयाशून्योऽल्पमेधाः श्रुतं वस्त्वा

लोकमलोचनश्चलमना ध्यानं च वांछत्यसौ यः संगं गुणिनां विमुच्य विमतिः कल्याणमाकांक्षति ॥४६॥ हरति कुमतिं भिन्ते मोहं

करोति विवेकितां वितरति रतिं सूते नीतिं तनोति विनीततां प्रथयति यशो धत्ते धर्मं व्यपोहति दुर्गतिं जनयति नृणां किं ना १०

भीष्टं गुणोत्तमसंगमः ॥४७॥ लब्धुं बुद्धिकलापमापदमपाकर्तुं विहर्तुं पथि प्राप्तुं कीर्तिमसाधुतां विधुवितुं धर्मं समासेवितुं रो

द्धुं पापविपाकमाकलयितुं स्वर्गापवर्गश्रियं चेत्त्वं चित्त समीहसे गुणवतां संगं तदंगीकुरु ॥४८॥ हिमति महिमांभोजे चंडानिल

त्युदयांबुदे द्विरदति दयारामे क्षेमक्षमाभृति वज्रति समिधति कुमत्यग्नौ कंदत्यनीतिलतासु यः किमभिलषितं श्रेयो श्रेया

न्स निर्गुणसंगमः ॥४९॥ गुणसंगप्रक्रमः ॥ आत्मानं कुपथेन निर्गमयितुं यः शूकलाश्वायते कृत्याकृत्यविवेकजीवितहृतौ

यः कृष्णसर्पायते यः पुण्यद्रुमखंडखंडनविधौ स्फूर्जत्कुठारायते तं लुप्तव्रतमुद्रमिंद्रियगणं जित्वा शुभंयुर्भव ॥५०॥ प्रतिष्ठां य

सिंदूरप्रकर ११

निष्ठांन्यस्यतिनयनेष्ठांविघटयत्यकृत्येष्वाधत्तेमतिमतपसिप्रेमतनुते। विवेकस्योत्सुकंविदलयतिधत्तेचविपदं। पदंतद्दोषाणा

करणनिकुरंबंकुरुवशं ॥७४॥ धनंदानेनममारभुवनविधिमागल्भमास्यत। मनस्वंतर्णमामामश्रममपाधत्तांतपस्यतां। श्रे

यःपुञ्जनिकुञ्जसंजननमहावातंनवेंदिंद्रिय। व्रातंनेत्रमवैतितस्मनिकृतंजानीतसर्वंततः ॥७५॥ धर्मध्वंसधुरीणमभ्रमरसावारी

णमापत्प्रथा। लंकर्मीणमशर्मनिर्मितकलापारीणमेकांततः। सर्वान्नीनमनात्मनीनमनयात्यंतीनमिष्टेयथा। कामीनं

कुमतार्ध्वनीनमजयनंदोघमक्षेमनाक् ॥७६॥ निम्नंगच्छतिनिम्नगेवनितरांनिद्रेवविष्कंभते चैतन्यम ११

दिरेवपुष्यतिमदंधूम्येवदत्तेंधतां। चापल्यंचपलेवचुंबतिदवज्वालेवतृष्णांनय। त्युल्लासेकुटिलांगनेवकमलास्वैरंपरिस्र

मति ॥७७॥ दायादाःस्पृहयंतितस्करगणामुष्णंतिभूमीभुजो। गृह्णंतिच्छलमाकलय्यहुतभुक्भस्मीकरोतिक्षणात्। अंभःप्ला

वयतिक्षितौविनिहितंयक्षाहरंतेहठात्। दुर्वृत्तास्तनयानयंतिनिधनंधिग्बह्वधीनंधनं ॥७८॥ नीचस्यापिचिरंचटूनिरचय

त्यायांतिनीचैर्नतिं। शत्रोरप्यगुणात्मनोपिविदधत्युच्चैर्गुणोत्कीर्तनं। निर्वेदंनविदंतिकिंचिदकृतज्ञस्यापिसेवाक्रमे कष्टंकि

ममनस्विनोपिमनुजाःकुर्वंतिवित्तार्थिनः ॥७९॥ लक्ष्मीःसर्पतिनीचमर्णवपयःसंगादिवांभोजिनी। संसर्गादिवकंटकाकुल

सिंदूरप्रकर
१२

पदानकापिधत्ते पदं चेतन्यं विषमनिथरिव इएणमुञ्चामयत्येकमा। धर्मेध्यानानि जोजनेन गुणिनिग्रीढं तदस्याः फलं ॥ ७६॥ लक्ष्मीप्रक्र
मः। चारित्रं चिनुते धिनोति विनयं ज्ञानं नयत्युन्नतिं। पुष्णाति प्रशमं तपः प्रबलयत्युल्लासयत्यागमं। पुण्यं कंदलयत्यघं दलयति स्व
र्गं ददाति क्रमात्। निर्वाणश्रियमातनोति निहितं पात्रे पवित्रं धनं॥ ७७॥ दारिद्र्यं न तमीक्षते न भजते दौर्भाग्यमालंबते। नाकीर्तिर्न
पराभवोऽभिलषते न व्याधिरास्कंदति। दैन्यं नाद्रियते दुनोति न दरः क्लिश्नंति नैवापदः। पात्रे यो वितरत्यनर्थदलनं दानं निदानं श्रि
यः॥ ७८॥ लक्ष्मीः कामयते मतिर्मृगयते कीर्तिस्तमालोकते। प्रीतिश्चुंबति सेवते सुभगता नीरोगतालिंगति। श्रेयःसंहतिर १२

भ्युपैति वृणुते स्वर्गोपभोगस्थिति। मुक्तिर्वांछति यः प्रयच्छति पुमान्पुण्यार्थमर्थं निजं॥ ७९॥ तस्यासन्ना रतिरनुचरी कीर्तिरुत्कंठि
ता श्रीः स्निग्धा बुद्धिः परिचयपरा चक्रवर्तित्वऋद्धिः। पाणौ प्राप्ता त्रिदिवकमला कामुकी मुक्तिसंपत्। सप्तक्षेत्र्यां वपति विपुलं वि
त्तबीजं निजं यः॥ ८०॥ अथ तपःप्रक्रमः॥ यत्पूर्वार्जितकर्मशैलकुलिशं यत्कामदावानलज्वालाजालजलं यदुग्रकरणग्रामा
हिमंत्राक्षरं। यत्प्रत्यूहतमःसमूहदिवसं यल्लब्धिलक्ष्मीलता। मूलं तद्द्विविधं यथाविधितपः कुर्वीत वीतस्पृहः॥ ८१॥ यस्माद्विघ्न
परंपरा विघटते दास्यं सुराः कुर्वते। कामः शाम्यति दाम्यतींद्रियगणः कल्याणमुत्सर्पति। उन्मीलंति महर्द्धयः कलयति ध्वंसं च
13

सिंदूरप्रकर
१३

कर्मणां। स्वाधीनं त्रिदिवं शिवं च भवति श्लाघ्यं तपः तन्न किं ॥७८॥ कांतारं न यथेतरो ज्वलयितुं दक्षो दवाग्निं विना। दावाग्निं न य

थापरः शमयितुं शक्तो विनांभोधरं। निष्णातः पवनं विना निरसितुं नान्यो यथांभोधरं। कर्मौघं तपसा विना किमपरं हर्तुं समर्थं त

था ॥७९॥ संतोषः स्थूलमूलः प्रशमपरिकरः स्कंधबंधप्रपंचः पंचाक्षीरोधशाखः स्फुटविनयदलः शीलसंपत्प्रवालः श्रद्धां

भःपूरसेकाद्विपुलकुलबलैश्वर्यसौंदर्यभोगः स्वर्गादिप्राप्तिपुष्पः शिवपदफलदः स्यात्तपःपादपोयं ॥८०॥ तपप्रकारं ॥१०॥

नीरागे तरुणीकटाक्षितमिव त्यागव्यपेतप्रभौ। सेवाकष्टमिवोपरोपणमिवांभोजन्मनामश्मनि। विष्वग्वर्षमिवोषरक्षिति १३

तले दानार्हदर्चातपः स्वाध्यायाध्ययनादि निःफलमनुष्ठानं विना भावनां ॥८१॥ सर्वं ज्ञीप्सति पुण्यमीप्सति दयां धित्सत्यघं

भित्सति। क्रोधं दित्सति दानशीलतपसां साफल्यमादित्सति। कल्याणोपचयं चिकीर्षति भवांभोधेस्तटं लिप्सति। मुक्तिस्त्रीं परिरि

प्सते यदि जनस्तद्भावयेद्भावनां ॥८२॥ विवेकवनसारणिं प्रशमशर्मसंजीवनीं। भवार्णवमहातरीं मदनदावमेघावलीं। च

लाक्षमृगवागुरां गुरुकषायशैलाशनिं। विमुक्तिपथवेसरीं भजत भावनां किं परैः ॥८३॥ घनं दत्तं वित्तं जिनवचनमभ्यस्तम

खिलं। तपस्तीव्रं तप्तं चरणमपि चीर्णं चिरतरं। क्रियाकांडं चंडं रचितमवनौ सुप्तमसकृत्। न चेच्चित्ते भावस्तुषवपनवत्सर्वमफलं

14

सिंदूरप्रकर १४

लं। ८८। लोभद्वारं। १४। यदशुभरजःपाथोदृप्तेंद्रियद्विरदांकुशं। कुशलकुसुमोद्यानंमाद्यन्मनःकपिशृंखलं। विरतिरमणीली

लावेश्मस्मरज्वरभेषजं। शिवपथरथस्तद्वैराग्यंविमृश्यभवाभवः। ८९। चंडानिलःस्फुरितमब्दचयंदवार्चि। र्वृक्षव्रजंति

मिरमंडलमर्कबिंबं। वज्रंमहीध्रनिवहंनयतेयथांतं। वैराग्यमेकमपिकर्मतथासमग्रं। ९०। नमस्यादेवानांचरणवरिवस्या

शुभगुरोः। तपस्यानिःसीमक्लमपदमुपास्यागुणवतां। निषद्यारण्येस्यात्करणदमविद्याचशिवदा। विरागःक्रूरागक्षपणनि

पुणोंतःस्फुरतिचेत्। ९१। भोगान्कृष्णभुजंगभोगविषमान्राज्यंरजःसन्निभं। बंधून्बंधनिबंधनानिविषयग्रामंविषान्नोप १४

मं। भूतिंभूतिसहोदरांतृणवत्स्त्रैणंविदित्वात्यजन्। तेष्वासक्तिमनाविलोविलभतेमुक्तिंविरक्तःपुमान्। ९२। वैराग्यद्वारं। जिनेंद्रपू

जागुरुपर्युपास्तिः। सत्वानुकंपाशुभपात्रदानं। गुणानुरागःश्रुतरागमस्य। नृजन्मवृक्षस्यफलान्यमूनि। ९३। त्रिसंध्यंदेवार्चांविरच

[illegible]पयंयशः। श्रियःपात्रेवापंजनयनयमार्गंनयमनः। स्मरक्रोधाद्यारीन्दलयकलयप्राणिषुदयां। जिनोक्तंसिद्धांतंशृणुतजवान्मुक्ति

कमलां। ९४। कृत्वार्हत्पदपूजनंयतिजनंनत्वाविदित्वागमं। हित्वासंगमधर्मकर्मधिषणांपात्रेषुदत्वाधनं। गत्वापद्धतिमुत्तमक्रम

जुषांजित्वांतरारिव्रजं। स्मृत्वापंचनमस्क्रियांकुरुकरक्रोडस्थमिष्टंसुखं। ९५। प्रसरतियथाकीर्तिर्दिक्षुक्षपाकरसोदरा। अभ्युदयज

15

सिंदूरप्रकर
१५

मातालइ। जिमक्षनेकनलनाजेप्रण। तेहनाजेसमू द। तेहनीपरंपरा। धाइ। जिमधर्म। इहांप्रतइपामइ तिमकरवउं। केहवउछइ। धर्मीक्रमिला। जिहांजेकर्म। तेद नइएणावानइ। क्रमकहतांसम र्थछइ। क्रशाइमुलनलइं जिहां एहवउजेन्यायनउंमार्ग। तेहनइंविषइवर्तवउ। कारउश्रीजि नोक्तमार्गनइंविषइ। ॥९६॥

ननीयांतिस्फातियथाजुणसंततिं कलयतियथाहिंधर्मः ऊकर्मद्रतिः क्रमः। क्रावालमुलसेनायकार्यंतथापथिवर्तनं ॥९६॥

एतलइदेशना। संसाररूपअटवीप्रतइ। मुक्तीनइजवामुक्तिरूपनगरीप्र तइ। जाइवावालइछइ तेभणीवे। विषयजेपांचइंद्रीनाविषयरसतद्रूपजेविषवृक्ष हलनोएहछ। तेहनइंविषइंवसवोमतकरइ। येकारणइंएहवृक्षनीछायापिण। थोडइंकालइंई महामूर्छाअचेतन्यादिकनइंऊपजावइ।

देशनाक्षारं सचारएं पसुकार्यादिनिगमिशुर्मुक्तिनगरी। तदानीमाकार्षीविषदकेशुवसति। यतश्छायाप्येषां प्रथयतिमोद्दमचिरा

जेवासइजेकंपनी। आयाजंमीजएकपगसरिवानइं। पावडंप कमावानइंसमर्थछइ। बीजउविषयाभतपजनइ। एहनी वायापरुवइ। ॥९७॥ सोमप्रभाच र्यनीकांति। चापुनःअर्यीमात्मर्थी नीकांतिसत्तु। अज्ञाननइतमग्रजांनरूप। कर्दमप्रतइंदूरिकरइ। तेपिणएउपदेशलेशनइविषइं

दयंकंउर्यमात्पदमपिनगंउश्रवति ॥९७॥ सोमप्रभाचार्यप्रभावयत्र। पुसांतमःपंकमपाकरोति। तदप्यमुष्मिन्नुपदेशलेशे

सांसलतांथकां। निद्रानिरंतरयापमव माशकरइ। ॥९८॥ अजितदेवाचार्यनापाटरुदयाचलनइंविषइसूर्यउ। सर्वसमानछइ। विजयसिंहाचार्यनापादकमलनइं लनइविषइ। भ्रमरसमान। जेसो मप्रभाचार्य। तिण

निशम्यमानःनिशमेतिनाशं ॥९८॥ अजितदेवाचार्यपट्टोदयाद्रि। द्युमणिविजयसिंहाचार्यपादारविंदे। मधुकरसम

इजनेकरणहारनोरक्षपदेषीनइ। विरचीनी कई। श्रीआचार्यशिष्यसुलामिनरसमोती नीश्रेणि ॥९९॥ सिंदूरजेप्रकरणतेदृन अमसूद। सर्वप्रतइंजेबुद्धिवंतमनुष्य भेसणइ। तेमनुष्यउपदेशनावच नकहिवानणी।

तायजेनसोमप्रभेण। व्यरचिमुनिपराज्ञासूक्तमुक्तावलीयं ॥९९॥ सिंदूरप्रकरस्सर्वं योधीतेमतिमान्नरः। उपदेशावचोवक्तुं स १५

तिकोलोकआगइंजाण इ। उपदेशइ। ॥१००॥ संवत्१७४६जीवनिकायवेदकहतां४पदैमुनिकहतांसमकथीचु र अनइवलीचंद्रसंख्या१एतलइसंवत् कारीमगतिथी सं वत१७४६ वर्षेश्रीमहर्षीकहो दिवसपणीलक्ष्मीसहित। पोसमासनीअवदातशुक्लपंचमीतिथिनइंविषइंश्रीनारायणपुर नामनानगरनइंविषइ। संपूर्णकीयोएतलक।

जानातिजनाग्रतः ॥१००॥ संवज्जीवनिकायवेदमुनितस्संज्ञानिधिश्रीयुते। पोषेमास्यवदातपंचमितिथौनारायणासंज्ञके। स्थाने

श्रीनारायणनामकथानकेइवउछइसर्वत्रमंडल नइं विषइविश्रुतछइ। वलीकेहवोछइ। श्रीमहावीरजिननाधि नजेधर्मतेहनाकरणहारप्रमुखश्रावककरीसहित। तेनगरनइविषइश्रीपंडितप्रवरपंडितश्रीधर्मविजयजीचउमासीरह्या। ते श्रीपंडितजीनाशिष्यमनशिष्य। सर्वगच्छनइविषइ। अथवासर्वजननइवि षइविख्यातछइ। ॥१॥ पिणतेशिष्यप्रमुखकेहवा। श्रीवादिसाइजी सामस्त्यपणइंकरीनइपामउछइ। जिनशा सननोदीपनादिधनजिणि। अनइवलीमर्व

वीरजिनोक्तधर्मगदनप्रख्यालुनिप्रस्तुते। श्रीधर्मादिविजयोस्तवव्यतिपतेस्तच्छिष्यमुख्यास्फुटाः ॥१॥ श्रीसादेःपरिलस्यमानविलव

दिशिनइंविषइप्रसिद्ध छइ। तेहनुंनामसुणछइ। लीमविजयएहवुंछइ। लीमछइनामनीआदिविजयछइछेहडइएहवुंनाम छि तथाअनेकप्रसुरादिकमर्वएहविषइविस्तुछइ। तेश्रीलीमविजयजीनाशिष्य। सुरगुरुसरीषोसिणए छइ। श्रीतपागच्छनइविषइ। आरोनामआगिलोकोन

दिक्षुप्रसिद्धाख्ये। लीमादिविजयोध्वसानमपरंनामाःध्वमानमपरंनामाःध्वनोविस्तृतं। तेषांप्राथिमकल्पिकः सुरगुरुर्लावीगणे

नइविषइकहिस्यइ। त्यारायादरथीवत्रकरतोहुवो। गद्यनछइअर्थजेह नउ। एहवोयोसिंदूरप्रकरणग्रंथ। तेहनाअंतननइनाममेइ। ॥२॥ दिवहकेहनावाक्यथीपद्यालनीअवचूरिकरी। श्रीमुक्तिविजयगणि। तेह नावचनथीएशास्त्रनीअवचूरिकीधी। तेअवचूरिएदीपीव

तापसे। तेषामादरतश्चकासिगद्नार्थस्यास्पष्टमिष्ठात ॥२॥ मुक्त्यादिविजयस्यवाक्यविहितायाप्यावचूरिश्चिरं चक्रेसासुविचा

ऊपरिचिरकालनांईवाचवालणीसुखदाय नीछइ। दिवहंकहीकहरलछइ जेपंपमितेशोधवी। कल्याणनइं वास्तइ। मचनाचार्यश्रीरतिप्रमोदतेहनोशि ष्यजयमंदिरनामइ। तिणइंसर्वन इअसुसारछइअर्थजणावणहारकीधी। पिणसुक्तेवचनयुक्तजेविचार। तेहनइजेसारकहतांपरमार्थ तेहनइविषइमतिकहजेहनी। एहवेपंमितेसोधवी पिणमयिक

चनायसुखदाबोध्यासुधैःश्रेयसे। सन्निश्रीजयमंदिरपमुनिनाम्नार्थसंबोधिनी। सुक्तासुक्तविचारसारमतिभिः क्षोभेनक 16

...कोधनकरवो ॥१॥ एत...सिं...कान्...वहरि...समाप्तिनम्रीकर्ष ॥ ॥संवत १७८२ वर्षे पोषवदि...शुभे लिखितं विनयविजयेन श्री...पुरमध्ये। ...कपाठकयो...

...र्योमंत्रि ॥३॥ इति श्रीसिं...वहरि...समाप्ताः ॥ संवत १७८२ वर्षे पोषवदि...शुभे [redacted] ॥श्री